

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**Lvdovici Venegas ... Mariale beatissimae virginis variis
conceptibus moralibus illustratum**

Venegas, Luis

Friburgi Brisgoiae, 1624

Sermo primus

[urn:nbn:de:bsz:31-160454](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-160454)

IN PRAESENTATIONE

BEATISSIMAE MARIAE
VIRGINIS.

Sermo primus.

Pro salutatione Angelica.

Conuenimus hodie, cha-
tissimi filij, in hac sacra-
tissima praesentationis
die, vt in terris celebremus,
& honoremus illam sanctissimam & excellentissimam creaturam, quae gloria est, deus & ornamentum caelorum, vt laudibus extollamus, quam tota Ecclesia triumphans sine intermissione laudat, & benedicit, vt gratiam & peculiaria beneficia postuletus & impetremus ab illa, quae mater gratiae & misericordiae existit. Impossibile erit hodie illius laudes demissa & tenui voce proclamare, cum materia & subiectum nostrae praedicationis altissimum & supremum sit, oportebit planè vocè & ingenij nervos cõtendere, neq; audere de tam sublimi materia vel vnũ verbũ proferre, si ad id Ecclesia non invitaret his verbis, *Egredimini & videte*

filiam sion, quã laudat astra matutina.
Si ergo astra & Spiritus Angelici lætissima & incũdissima gloriae praecordia decantant, si Sol & Luna illius pulchritudine contemplantes, herent, & stupent, tarpe & iniustũ erit, si nos illius filij & ab ea lactati & nutriti, vt muti taceamus, sed saltim balbutiendo illius laudes decantemus, ad quod digne praestandũ postulemus gratiam Spiritus Diuini dicentes. *A ve Maria.*

De qua natus est Iesus,
qui vocatur Christus. Matth.

cap. I.

Celebrat nostra mater Ecclesia praesentatiõem Beatissimae virginis, illam sanè diem cum sancti illius parentes, eã iam ad años discretionis peruentam in templũ introduxerũt ut dõino, cuius mater & sponsa futura erat, dicarent. *Diu Anna & Ioachim*

L

Ioachim

Ioachim sanctissima societate conuixerant, licet ultimo iam tempore cum marore & tristitia vitam degerent, filiorum enim absentia, quæ olim turpis & ignominiosa erat, illos tristes reddiderat; sed cum adhuc illorum spes non esset prorsus emortua, antiquam Samuelis matrem, Annam etiam nuncupatam, memoria tenentes, quæ post mæstâ & prolixam sterilitatem, post continua vota, orationes & crebriora ieiunia sanctissimum Samuelem diuino munere concepit. Orationes etiam, votis & ieiunijs roboratas & promissis stabilitas domino obtulerunt, vt ab ignominia liberi fructum benedictionis obtinerent, quem si diuino beneficio acciperent, domino consecrandum firmiter promiserunt, & cum illorum sanctitas, devotio & fides longius fidem parentum Samuelis superaret, benedictionis fructus præstantior & excellentior fuit; Mariam enim sanctissimam, in filiâ, ieiunijs & orationibus partem acceperunt: Et quemadmodum parentes Samuelis eum statim in tenera ætate ad obsequia templi domino, perpetuò obtulerunt, ita felicissimus Ioachim & Anna sacratissimam virginem in tenera ætate, cum tertium annum ageret in templo præsentarunt, perpetuò domino consecrantes, in hoc fideliter sua vota ex corde Deo promissa reddentes. Sanctus Germanus Episcopus Constantinopolitanus affirmat, magnam fuisse celebri-

tatem, & lætitiæ signa iucundissima, cum Beatiss. Virgo fuit in templo præsentata, & ita sanctissimam Annam sacerdoti Zachariæ (qui postea fuit pater baptista) sic loquentem introducit, Reddo domino vota mea, quæ distinxerunt labia mea, quod verbis promissi re ipsa exequor, idèd hos virginum honestissimos choros, quos intueris, luminaria manibus gestantes collegi, sacerdotes & cognatos convocavi, & sic illos affata sum. Congratulamini mihi, quia mater & genitrix extiti huius puellæ, quam sole pulchriorem intuemini, vt illam offeram non terreno regi, sed cœlesti omnium regum regi, & Imperatorum supremo monarchæ templum accessi. Iosephus lib. 6. de bello Iudaico cap. 6, affirmat, quòd à muro, vbi femina Deo dicatæ, morabantur vsque ad maiorem portam templi, quindecim gradus, iuxta numerum quindecim psalmodorum gradualium extructi erant. Sanctissimi ergo Beatiss. virginis parentes, eam in primo gradu sanctiss. puellæ manus tenentes constituerunt, vbi (ut refertur in libro de nativitate & ortu Virginis qui extat inter opera Sancti Hyeronimi) eam vestibus quibus in via vsa fuerat, exuerunt, & alijs mundioribus & honestioribus induerunt, quod cum factum fuisset, statim puella sacratissima, *Ascensiones in corde suo disposuit in valle lacrimarum, in loco quem posuit. psal. 83.* Proprijs viribus innixa, & sola sine alteri-

us adiutorio, gratiosè & miro quodam lepore reliquos gradus conscendit, quod magnam admirationem conspicientibus causavit, vbi ætatem teneram occultans, ascensu tam celeri futuræ sanctitatis & excellentiæ manifesta indicia præbuit. Sanctus Germanus censet habitationem huius purissimæ puellæ non comunem cellulam fuisse ad normam earum, quæ virgines illæ quæ templo dicantur, vti solebāt, sed ipsius habitationem in sancta sanctorum, quod solus summus sacerdos semel tantum in anno ingredi ac visitare poterat, sitam fuisse; hoc verissimum esse affirmat S. Archiepiscopus, & in testimonium proponit; vt excellentiā Mariæ supra cæteras mulieres & virgines manifestet, idè affirmat Evodius successor S. Petri in sede Antiochena, & Nicophorus calixtus; quare existimo hinc non opinandum, sed istam doctrinam tanquam traditionem Apostolicam habendam esse. Quod si quis nobis obijciat, quòd in sancta sanctorum solus summus Sacerdos ingrediebatur. Respondendum est, summum sacerdotem intrasse ex proprio suo iure & lege, singulari tamen privilegio, idè etiam Beatiss. virgini propter illius excellentem sanctitatem & eximias virtutes, quibus divino quasi fulgore micabat, & mirabiliter splendebat, concesso est; quod etiā privilegium (ut scribit S. Hieronimus) & legitur lectionibus breviarij Romani, concess-

sum est Beatiss. Iacobo Apostolo fratri domini; si ergo hæc peculiaris prærogatiua Apostolo concessa fuit, quare non etiam Mariæ sacratissimæ, cuius mirandæ virtutes tantum splendebant, vt alia secunda arca, & multò planè dignior & sanctior appareret? Sed quidquid de hoc sit, Sancta Aña & Sanctus Ioachim sacratissimam puellam Deo iam dicatam, in templo sancto Hierusalem reliquerunt, & cum iam vndecimum annum ageret, Deo disponente S. S. Parentes è vivis excesserunt, ut apertè manifestaretur, non indigere parentibus in terra, quæ ex solo Dei nutu & voluntate pendebat, & sub solâ illius umbra & protectione victitabat. Ibi vndecim annis cõmorata est, quos sanctissimis contemplationibus, totius sanctitatis ac virtutum peregrinis & exquisitis exercitijs vitam angelicam degens consumpsit, idèd sacerdotes tanquam rem divinam eam aspiciebant. Et sanctus Hieronimus, S. Bonaventura, S. Gregorius affirmant, quòd cœlestes Spiritus tanquam propriæ reginæ inseruebant, & humillimè famulantes cibum & necessaria ministrabant; Gravissimi etiam & sanctissimi Doctores testantur, hinc sacratissimam puellam adventum Dei in mundum tam enixè & instanter, ferventissimis suspirijs & orationibus tantâ charitate inflammatis postulasse, vt si adventus Dei in mundum mereri possit, illum suspiria & orationes Mariæ sanctissimæ mere-

L 2

ren-

rentur. &c. Perpendamus modò charissimi filij magnitudinè & præstantiam sacrificij & oblationis, quæ Deo fit in præsentatione Mariæ sanctissimæ, vt sic intelligatis, quàm grata, & accepta coram Deo hodierna oblatio & sacrificium extiterit. Et in primis hæc sacratissima puella tanquam Dei ancilla & famula templum ingressa est, cuius titulo ita gloriatur, & tantum æstimat, vt etiam, post Reginæ cælorum & matris Dei supremam dignitatem iam adeptam, post illius conceptionem se ancillam domini appellet. *Ecce ancilla domini, fiat mihi secundum verbum tuum Luc. 1.* Cognoscebat optimè, quæ & quanta sit gloria & dignitas servorum Dei, *servire Deo, regnare est.* Non sanè apparenter, sed verè, nam servi domini reges sunt superni, & potentissimi principes, ac legitimi regni cælorum hæredes, quòd si Rex aliquis temporalis Deo non seruiat & famuletur, non Rex sed servus abiectissimus vocandus est. *Omnis qui facit peccatum, servus est peccati. Ioann. 8.* Dei tamen servus verè & cum omni eminentia Rex est, & isto titulo honorandus. In cuius confirmationem licet plura sacræ scripturæ loca adducere possem, vnum tantum proferam ex 4. lib. Regum cap. 2. qui hanc rem accuratè confirmat. Rex Ochozias misit Capitaneum quendam, quinquaginta stipatum militibus, vt ex parte sua Heliam Prophetam ad se vocaret, qui sic prophetam

alloquutus est. *Homo Dei, Rex præcepit, vt descendas.* Quibus à sancto Propheta (qui tunc supra collem sedebat) auditis, inurbanitatem Capitanei animadvertens, & illius insolentiæ iustè commotus, eò quòd titulum hominis servi Dei quasi per irrisionem vsurpâset, sic affatus est. *Si homo Dei sum, descendat ignis de cælo & devoret te, & quinquaginta tuos, ac si illi apertis diceret: Vt scias, qua veneratiõe, & respectu servi Dei tractandi ac venerandi sint, qua animi demissione illis loquendum sit, propter tuam inurbanitatem, & quia cum despectu titulum servorum Dei vsurpâsti, non impunitus abibis, igne enim cælesti simul cum tuis concremâdus & in favillam & cinerem, redigendus es.* *Si homo Dei sum, descendat &c.* Quæ cum ad aures Regis pervenissent, alium insolentiorum ad Prophetam misit, qui alijs quinquaginta militibus comitatus, elato spiritu voluntatem regis indicavit. *Homo Dei, Rex præcepit &c.* Sed Propheta superbo regis capitaneo idem atque præcedenti responsum dedit. *Si homo Dei sum, descendat ignis de cælo.* Mirabile sanè dictu, statim cæli obtemperârunt, & omnes cælestis ignis devoravit & consumpsit, vt clarè perspiciatur, Dei servos maiori iure quàm terrenos Reges, principes & veros reges existimandos esse. Tandem tertium remisit capitaneum, qui totis artibus contremiscens, vix præ timore vnum vel alterum verbum proferte

audēbat, flexitamen genibus, sum-
ma vrbānitate, humili voce & stilo
vsus, voluntatem sui regis S. Pro-
phete p̄posuit. Tunc subitō Ange-
lus de cælo elapsus, Prophetam Heli-
am hortatus est, vt humilem illum,
honestum, & vrbānum capitaneum
sine timore sequeretur, & coram rege
cōpareret. Vbi clarē & manifestē com-
probat seruorum Dei excellentia &
amplitudo, longē superans regum &
imperatorū altitudinē & sublimem di-
gnitatem, quæcunque illa sit. Digni-
tas seruorum Dei & illorum maiestas
est planē cœlestis quædam beatitudo
& gloria inæstimabilis, cui nulla hu-
mana gloria comparari potest. Hæc
sine dubio causa est, quare à tempore
S. Gregorij magni vsque ad nostra
tempora, summi pontifices serui ser-
uorum Dei nuncupantur, & in suis
rescriptis, & bullis hunc sibi titulum
adscribant; Ratio præclara est ex di-
ctis, nullus enim titulus isto honora-
tior & excellentior excogitari potest.
Neq; Imperatorius aut Regius titu-
lus cum illo conferri potest, quia huic
solum temporalia præmia, illi tamen
non temporanea, sed æterna, vt potē
regnum cæleste, & gloria Diuina si-
ne fine duratura correspondēt. Hinc
nullum aliū excellentiorem titulum,
neque Deo magis gloriosum illi attri-
butum inuenimus, titulo Dominiij
seruorum Dei, vt ipse dicit: *seruus me-
us es tu Israel, quia in te gloriabor.* per
Isa. Cap. 49. Si ergo Deus in suis

seruis gloriatur, quis non dicet digni-
tatem seruorum Dei maximā esse, &
seruire Deo ingentem omnium divi-
tiarum thesaurum icludere? quod si
hoc de quocunque sancto verificatur,
potiori iure de Maria sanctiss. in qua
fuit totius sanctitatis acervus & cu-
mulus, verificandum est. Perpenda-
mus modō huius Diuinæ oblationis
in conspectu Dei pretium & æstima-
tionem. Fuit planē diuinis oculis
gratissima & acceptissima oblatio,
quam sanctissimi parentes Deo hodi-
erna die præsentantes & offerentes,
munus præstantissimū & maximum
totius vniversi ei præsentarunt. Re-
fert Genebrardus lib. 2. suæ Chrono-
logiæ, Antiochum misisse in tem-
plum sanctum Hierusalem tau-
rum pulcherrimū, cuius cornua non
deaurata solum, sed purissimo auro
circumvestita erant, vestes illius &
coopertorium coccineum totum, &
varijs gemis, margaritis & lapidibus
magni pretij & æstimationis distin-
ctum visebatur, multa etiam vasa au-
rea & argentea obtulit, pretiosissimis
& nobilissimis odoribus referta, præ-
clarum sanē sacrificium, & forsitan
nullum illustrius ad illa vsque tempo-
ra in templo fuerat præsentatum; Sed
si illud sacrificium cum nostro hodierno
conferatur, nullius planē momen-
ti & æstimationis fuit, quia hîc non
taurus purpurâ indutus & margari-
tis exornatus offertur, sed Virgo quæ-
dam in valore & æstimatione supre-
mos

mos spiritus Angelicos longissimè superans, cuius vel minimus ornatus omnibus margaritis & gemmis orientalibus pretiosior est, vt scriptum est. *Omnis lapis pretiosus operimentum tuum. Eccles. 28.* Et spiritu prophetico id etiam longè ante prædixerat Propheta Regius, sic dicens. *Astitit regina à dextris tuis in vestitu deaurato circumdata varietate. ps. 44.* Deinde taurus ille, quem Antiochus obtulit, solū exterius alienis divitijs, & indūentis pretiosis tegebatur, interius verò vt brutum animal propria supellectili exornari non poterat. Quis tamen, etiam si Angelico polleat ingenio & faciendā divitias Mariæ sanctissimæ, gratiæ amplissimos thesauros, quibus à Spiritu Diuino eius anima sanctissima locupletata est, saltim ex parte enarrare poterit? *Omnis gloria eius filia regis abintus, in simbrijs aureis circumamicta varietatibus. psal. 44.* Perpendenda sunt illa verba, *Omnis gloria eius abintus.* Vbi Propheta sanctus illius gratiam in anima residentem gloriam eius appellat, quia est mira quædam & amplissima participatio diuinæ naturæ, secundum totam plenitudinem esse diuini Oditissima & opulentissima oblatio! in qua Virgo quæ dampulcherrima offertur, uniuerso grege & ovili, quod Deo immolatur, multò pretiosior & excellentior, diuinū sanè holocaustum Deo gratissimum, & acceptissimum. Olim, vt refertur cap. 10. num. à Deo

præcipiebatur, vt sibi cū holocausti sacrificiū offerrebat, tubæ canerent, & tubicines in signum lætitiæ & exultationis suis musicis instrumentis luderēt. *Canetis tubis super holocaustis.* Si holocausta olim in sacrificium oblata concentum & tubarum sonitum in signum lætitiæ postulabant, quem quæso Angelorum concentum, & cælestem musicam & harmoniam præsens Mariæ sanctissimæ holocaustum postulabit? Accedit deinde, vt altius repetāus, & magis explicemus, quàm gratum & acceptum Deo fuerit hoc sacrificium, promptissima voluntas, quæ Deo offertur & præsentatur, vt enim testatur S. Greg. 22. lib. moralium cap. 12. *Omne quod datur ex mente dantis pensatur.* Inde suum valorem & æstimationem desumit, Hodie ergo Beatissima virgo vna secum proprium amorem & voluntatem, quæ acceptissimum sacrificium est, Diuinæ Maiestati præsentavit. Semper summus præpotensque dominus iuxta maiorem notitiam debitorum, quibus creaturæ suo creatori tenebantur, nova & maioris pretij sacrificia postulavit, & sic postquam Noe & eius filios ab aquarum inundatione & diluuiō liberavit, odorifera aromata, thus, & incensum postulavit, quibus in sacrificium oblati placabatur; postquam verò filios Israel à dura Ægyptiorum servitute per sanguinem agni liberavit, sanguinem animalium in sacrificium postulavit. Modò tempo-

re gratiæ, postquam sui filij pretiosissimo sanguine redempti & à dura dæmonis servitute liberati sumus, nostrum amorem & voluntatem in sacrificium exposcit, quia nihil in toto vniuerso reperietur præter cor & voluntatem humanam (quâ nihil pretiosius est) quoddam Deo in tanti & tam supremi beneficij compensationem præsentari posset, neque enim libertas, vita, honor aut diuitiæ congruentia sacrificia sunt, ad tanti & tam supremi beneficij compensationem, cor amore nostro inflammatum exposcit dominus, hoc appetit, & ex imo pectore concupiscit, illud ergo hodierna die, simul cum propriâ personâ Sanctissima Virgo Deo offert & consecrat, vt sic holocaustum ex omni parte sit illi gratum & acceptum. Hæc sanè sunt holocausta, quæ à Sancto Propheta medullata vocantur, hoc est medullis & pinguedine referta, tales erant agni, quos sanctus Abel Deo in sacrificium offerebat, vt testatur, *s. Scrip. Abel quoque obtulit de primogenitis gregis sui, & de adipibus eorum. Genes. 4.* Horum holocaustorum adeps & pinguedo, voluntas planè erat & amor, quo Deo offerebantur, & ided dicit scriptura respexisse dominum ad Abel & ad munera eius, quia pinguis & accepta erant, propter amorem & voluntatem offerentis. Rupertus ad nostrum propositum sic dicit. Si ad Abel & ad munera eius sereno & hilari vultu respexit dominus, quâ iucunditate

animi, quibus oculis hanc sacratissimam oblationem, quam hodie Maria sanctissima illi offert de excelso solio gloriæ suæ respiciet? Fuit etiam hæc præsentatio Deo suavissima, & eius voluntati acceptissima; quia hodierna die templum ingressa est illa purissima & sanctissima Virgo, quam in templum suæ humanitatis ante creationem mundi elegerat & avidissimè expectauerat. *Lignum vite desiderium veniens*, dixit sapiens. *proverb. 13.* & in eodem cap. *Desiderium si completur, delectat animam*, ac si apertius diceret. Cùm desiderium aliquod impletur, non desiderium, sed arbor vitæ quæ delectat & recreat animum, censendum est. Non est in Deo, charissimi filii, formale desiderium, quia hoc imperfectionem, vtpote inquietudinem animi inportat, reperitur tamen desiderium eminens, & quidquid boni in desiderio reperiri potest, & quidè Propheta ita de Deo loquitur, ac si in illo avidissima desideria in veniri possent, vt constat ex Propheta Esdras, apud quem inveni sequentia verba ad nostrum propositum spectantia, quæ notatu dignissima sunt, *si eum desideraveris, vt nostri miseraris, tunc misericors vocaberis. 4. Esdra 8.* Notate ad huius intelligentiam. Tunc Deum voluisse & desiderasse misericordem esse, cùm fieri homo concupivit, ad cuius desiderij & voluntatis impletionem, de virgine nasci decrevit, quia talis partus Deum de-

cebat, & talis habitatio pro tanto domino paranda erat; Hæc est Maria sanctissima quæ tantâ virtutum luce & splendore, tanta puritate & excellentia constructa est, vt omnes eam conspicientes statim dicerent. *Ecce tabernaculum Dei cum hominibus. Apoc. 21.* Quod à Deo in ipsorum bonum & vtilitatem ædificatum est, pro tanto rege tam præclara domus, pro tali sponso talis thalamus, & pro tali filio talis mater futura erat, & pro tali passere talis nidus extruendus erat. *Etenim passer invenit sibi domum. psal. 83.* Miranda & notanda planè est vigilantia & cura, quam avicula adhibet inquirendo locum pro suis pullis nutriendis & procreandis, quia non quacunque arbore contenta est, sed magis absconditam & folijs ac ramis virentibus coopertam, in sui domicilium & habitationem eligit. hanc garrita suavißimo in possessionem accipit, deinde nidum supra ramos sibi commodiores mirabili extruit artificio; nam rostrello fortiores ramos superponit, deinde plumas mendicat, vel si istæ defint, proprias superponit, vt sic culcitram conficiens, mollem lectulum suis creaturis conficiat. Si Deus sic aviculis providet, vt nidum sibi convenientem habeant, quam sedem, quem locum proprio filio, tot delitiis assueti, sibi ab æternitate in proprio sinu coevo, in hoc vniuersi nemore paravit? sine dubio summus præpotensque dominus virentes

ramos, fructiferas arbores, cedros, palmas, cupressos conquisivit, ut ex contextu Evangelij constat. Vbi Saræ, Rebecca, Racheles connumerantur. *Et subvertentur condensa saltus eius ferro, & ligna cum excelsis cadent. Esaiæ 10.* Omnia subvertit nemora, saltus perlustravit, quoadvsque arborem vitæ, iuxta mensuram sui desiderij reperiit, quâ illius animus & cor mirabili voluptate teneretur, & hoc indicant illa verba sapientis. *Lignum vitæ desiderium veniens, si compleatur delectat animam. proverb. 13.* Hodierna enim die sanctiss. Maria tẽplum ingressa & presentata, quam antea summo desiderio concupierat, modò iam illius desiderio impleto delectatur animus, mirabili suavitate afficitur, & recreatur. Aliud etiam huius divinæ oblationis valorem auget & extollit, quodd videlicet in hac die, prima suæ vitæ exordia & annos, atque suæ ætatis magis florentes & virentes fructus, cum plena propriæ voluntatis resignatione Deo dicaverit, voto perpetuo castitatis emisso, se totam Deo devovens & consecrans; Ac planè huius obsequij & seruitij gratitudinem in altum erigit ipsa pueritia & infantia, quæ sic peculiarissimè providente natura, omnibus grata & iucunda est, vt pote quæ externo favore & auxilio magis indiget, idèo humano pectori miram quandam propensionem & nativum affectum erga infantes, auctor naturæ certo quodam pon-

pondere impressit. Et si rationem huius investigare velimus, existimo ipsam innocentiam, quam illa tenera ætas secum fert, huius rei causam adhiberi posse, quæ virtus & quia ex se grata & amabilis est, & quia in mundo rara, magni pretij & æstimationis est; ideo pueri, dum pueritia durat, antequam cum ætate malitia accrescat, omnibus naturaliter grati & iucundi sunt, neque pectora ita dura & rigentia reperiuntur, quæ erga illos nativo quodam pondere & vi non ferantur. Quod si hæc vera sunt de comunibus pueris & infantibus sermonem facientes, quid dices? quid senties de tenera nostra infantula Beatissima Maria, quæ ipsam innocetiam ex maternis viscetibus simul cum immensa quadam gratia secum duxit? Cuius quæso animum, mentem & cor, vi quadam & impresso impetu non alliciet? Sanctus Ioannes Chryl. in quadam homilia, quam ad populum Antiochenum scripsit, ubi perpendit quanti apud Deum habeatur innocentia vitæ, ingeniosè & piè notavit, quod, cum olim Deus suum populum graviter affligebat, & gravi manu corripiebat, & Prophetis defuerant iusti, qui Dei animû pacatum & tranquillû redderent, pueros, & bruta animantia Deo proponebant, ut innocentia, quæ in pueris simul cum tenera ætate conservatur, & in brutis per carentiam rationis & libertatis, apud Deum causas & patrociniû ageret. Hoc motivo Rex Ninivitarum

ductus fuit, cum præcepit ne bestijs pabulû daretur, nec infantes lactarentur, ut sic puerorû lachrimis, & brutorum fremitu, longè sentetia Ninivitis promulgata, aliquomodo laxaretur. Hoc ergo valorè huius factificij extollit, licet enim alia præstantiora pignora, quæ ipsam amabilissimâ redderent, sanctiss. virgini nõ deessent, nunquã tamen innocetia defuisset, qualis in nulla pura creatura reperiri posset. Tandem ut concionem nostram concludamus, alia consultò missa facientes, quæ hanc oblationem ditant, & eam divino conspectui gratissimâ reddunt, hoc unum non omitam, ipsam fuisse primum exemplar, cui institutio sacra clausuræ monialium innititur, & tanquã fundamento firmissimo fulcitur. Hinc tanquam ad sacram anchoram omnes Dei charissimæ & dilectissimæ sponsæ cõfugiunt, quæ vestigia Beatissimæ virginis sequentes, vitam contemplationibus & exquisitis pænitentijis deditam agentes, invidiæ ansam (si sic loqui licet) Angelicis spiritibus præbent. Neque possibile erat quin tale exemplum tam præclarum, ac planè divinum minus efficax foret, principia enim vitæ tam miranda, Virginum florem & vniuersi pulchritudinem ad se attrahere debebant. Quod mentis oculis contemplatus propheta David, stupens & admirans aiebat. *Adducentur Regi Virgines post eam. psal. 44. ac si diceret. Innumerabilis virginum multitu-*

M

tudo

tudo Beatissimam virginem sequetur, infinita ferè extruentur monasteria, vbi sanctissimæ virgines spretis huius mundi delitijs, pompa & apparatus seculari, divitijs caducis & perituris, admirando vitæ ac sanctitatis exemplo parentibus & vniuersa familia relictis conuenient. Qui primitus rem aliquam invenerunt, & magnarum rerum initia & fundamenta iecerunt, isti sanè maiori gloriâ potiti sunt, quâ illi qui eadem ad vltimam perfectionem perduxerunt, ideo qui prima civitatum fundamenta iecere, & qui magnæ alicuius familiæ capita extiterunt, maius & illustrius nomen sibi compararunt: sic religionum fundatores primi, illustres & celebres habentur. Olim cum populus Israel iuxta mare rubrum castra metatus esset, statim atque contra se vniuersam Pharaonis potentiam adventantem conspexit, filij Israel clamoribus concitatis, magno timore concuti cæperunt, & quasi mortui & exanimis defecerunt, Moyses tamen illorum animos excitavit, vt pharaonis potentiam confringerent & ad nihilum redigerent; quia virga percutiens aquas viam securissimam divisis aquis aperuit, adhuc tamen timuerunt filij Israel, nec audebant viam illam, quâ nunquam pedibus calcarent, aggredi, & novum illud iter conficere, quoadvsque Aminadab Princeps tribus Iudæ, suis curribus & equitibus primus illam viam aggediens, omnium excitavit

animos, fide omnium corda roborans, vt suo exemplo confirmati sua vestigia sequeretur, & sibi firmissime persuaderent, eundem, qui miraculosè maris aquas diviserat, posse etiam sic divisas conservare & detinere, quovsque filij Israel ex alia maris parte consisterent. Itaque Aminadab primus in fide inter filios Israel, sui animi robora & inaudita fortitudine & suo exemplo omnium corda ad se convertit, vt illius vestigia viriliter sequerentur. Cum ergo Beatissima Virgo non solum prima initia & rudimenta Christianæ religionis dederit, sed etiam ad summam illius perfectionem & fastidium duxerit, magna sine dubio gloria illi debetur, & magnam Deo attulit iucunditatem, cum illam tam arduum opus primò aggredientem aspexit, Iure igitur optimo hodierna die totus orbis gloriatur & triumphat, terra exultat, quia cælo tam divinum & supernum donum offert, filiam æterno Patri, Matrem filio divino, & sponsam spiritui sancto, spiritibus Angelicis reginam, cælo imperatricem, hominibus advocatam, & hoc vltimum maximè peccatorum spem exaltat, cum terra nostra tantum & tam pretiosum munus cælo obtulerit, ex cælestibus etiam palatijs magna & præclara beneficia expectare poterit. Tantæ enim matris patrocinium pro miseris peccatoribus misericordiam & veniam, pro afflictis solatium, pro infirmis sanitatem obtinebit, & præcipua

præpto omnibus vitam gratiæ & æternitatem gloriæ. Quam mihi & vobis præstare dignetur Iesus Christus. Amen.

Sermo Secundus

PRO SALVTATIONE
Angelica.

PRæfens Matthæi Evangelium liber quidam est humanæ generationis nostri salvatoris, sed ita difficilis & undique conclusus, vt de illo dicat Elaias, *Quem cum dederint scienti litteras, dicent: Lege istum: Et respondebit: non possum, signatus est enim. Et dabitur liber nescienti litteras, diceturque ei: Lege. Et Respondebit: nescio litteras.* Esa. Cap. 29. Quis ergo librum istum aperire & illius mysteria exponere poterit? procul dubio multa in illo latent, quæ nostrum ingenium & capacitatem excedunt, cum tot sigillis consignatus sit; Non alium existimo sufficientem esse ad illum explicandum & aperiendum, nisi solum Agnum, quem Evangelista Ioannes vidit. *Dignus es Domine accipere librum, & solvere signacula eius.* Apoc. 5. Quare puto nos esse balbutientes & indotos ad hoc munus præstandum, nisi cognitionis & intelligentiæ lux ex superis nobis infundatur, quæ non

ab alio, quàm ab ipso sole iustitiæ, qui librum aperuit, per Ecclesiæ militantis fenestram derivari potest. Genes. 6. dicitur arca Noë fenestram quandam habuisse, vt per illam solari luce illuminaretur. Mysticè hæc arca est Ecclesiæ militans, fenestra, per quam gratiæ lux ad omnes fideles derivatur, est Beatissima Maria, lucem igitur gratiæ & scientiæ ab ipsa postulemus dicentes, Ave Maria.

Liber generationis Iesu

Christi filij David
Matth. 1.

PRincipium & radix, ex qua oriuntur inimicitia, tumultus, dissensiones, & bella, est proditio & offensa inferiorum contra suos principes, vt ex profanis & divinis litteris manifestè constat. Israelitæ continua bella gesserunt contra reges Idolatras, contra Amorrhæos & Cananæos, ed quidd contra voluntatem divinam illis aditum interdicebant, nè terram promissionis permearent, Saul etiam contra David, quia illius causâ se offensum & gravissimè in honore læsum existimabat. *Percussit Saul mille, & David decem millia.* 1. Reg. cap. 18. Absolon in suum parentem insultavit, excuius nefanda proditione tot tumultus & bella in populo Israelitico exorta fuere. Sed dissensiones & tumultus isti bellici aliquando muneribus

M 2

magn;